STICUSA KNIPSELKRANT 54

AMIGOE MAANDAG 22 OKTOBER 1984

Tekeningen en schilderijen van Kim Vlaun

Exposishon retrospektiva

ZATERDAGAVOND OPENDE de heer P. Domacassé een tentoonstelling van schilder- en tekenwerk van Kim Daniel Vlaun, in Libertas, aan de Scharlooweg nr. 61. Er was ruime belangstelling van familie, vrienden, kennissen en genodigden die er allen min of meer duidelijk blijk van gaven nieuwsgierig te zijn naar het werk van deze jonge artiest.

De tentoonstelling heet een terugblik te zijn, maar volgens mij is er meer sprake van een markerings- punt. Vlaun is namelijk aangenomen aan het Pratt Institute te New York, wat — naar het heet — een van de beste kunst- opleidingen is. Hij wil daar zijn master's degree halen in Fine Arts. Tot op heden heeft hij twee jaar gestudeerd aan de kunstacademie te Curaçao, nl. van 1975 tot 1977. Daarna heeft hij in Puerto Rico teken- en schilder- onderwijs genoten onder leiding van Bart Mayol en Fran Cervoni. Nu, 1984, gaat het dus New York worden en Vlaun zet met deze expositie als het ware een streep onder zijn werk tot nu toe. Het lijkt of hij wil zeggen: wat er nu gaat komen, is voor mijn teken- en schilderkunstige ontwikkeling erg belangrijk. Ik geloof dat hij daarin gelijk heeft.

Aan het werk dat geëxposeerd is in Libertas, is herhaalde malen duidelijk te zien dat Vlaun een getalenteerd persoon is. Daar zijn in de ruim 40 geëxposeerde werken zeker een aantal voorbeelden van aan te wijzen. Voor mij zijn dat de technisch fraai uitgevoerde landschappen en zee- gezichten, die naar mijn gevoel een magisch- realistische werking hebben. Maar vooral ervaar ik het talent van Vlaun in zijn schetsen en pentekeningen. Daar zijn erbij die een typisch eigen kracht lijken te tonen.

Er zijn echter ook schilderijen en tekeningen die mij helemaal niet aanspreken. Dat zijn dan vooral de stillevens van fruit, of van bloemen, of van beide. Die komen bij mij over alsof de schilder zelf ze ook maar plichtmatig heeft afgewerkt. Ook heb ik geen affiniteit met de tekeningen van bloem- blaadjes en soortgelijke studies voor een biologie- boek.

Verder zijn er werkstukken met een futuristisch trekje, echt een beetje science- fiction- achtig van aard (heavy metal?), of met een modieus trekje, zoals dat 'naakt in het bos'. Ook zijn er portret- studies, een uitgebreide interieur- studie, en zelfs een primitief. Kortom een veelheid van soorten werk, die duidelijk maakt dat er nu een streep onder kan, en dat nu met het echte werk kan worden begonnen.

Persoonlijk heb ik in deze samenhang bezwaar tegen de drie- deling die Vlain in zijn werk aanbrengt. Vlaun (29 jaar jong) maakt een onderscheid in **pre- academic work** (1968 - 1975); **studies at Art Academy of Curaçao** (1975 - 1977) en **studies and paint in Puerto Rico** (1980 - 1984). Periodisering in schilders- kunst suggereert iets anders dan een van- toen- tot- toen of een daar- of- daar. Uit de veelsoortigheid van het geëxposeerde werk blijkt dat deze jonge kunstenaar zijn eigenheid nog moet vinden; een typisch éigen stijl ontbreekt. Het is dan 'overdone' om van drie periodes te spreken in een 18- jarige teken- en schilders- loopbaan, die begint op 13- jarige leeftijd en die ook nog ruimte geboden moet hebben voor een bachelors' degree in Composition die Vlaun behaalde aan het conservatorium in Puerto Rico.

Een en ander neemt echter niet weg dat ik er benieuwd naar ben, hoe dit talent zich zal ontwikkelen en waarin de eigenheid van deze jonge kunstenaar zal gaan bestaan.

SYBREN PAUL

Amigoe DINSDAG 23 OKTOBER 1984

Bedacht kan langer blijven voor muziek-pedagogisch werk

KRALENDIJK — Op verzoek van het eilandgebied Bonaire werd door de Sticusa een doelsubsidie gevoteerd voor het Cultureel Centrum Bonaire (CCB).

Hierdoor zal de Stichting in staat zijn met de destijds door de Sticusa uitgezonden muziekdocent Rudy Bedacht een nieuw contract af te sluiten. Dit zal dan een aansluiting zijn op het contract dat Bedacht had met de Sticusa en dat komende februari af zal lopen. Het nieuwe contract loopt in ieder geval tot ultimo 1985. Zoals bekend werd Rudy Bedacht uitgezonden om muzikaal pedagogisch werk te verrichten op Bonaire. In het schooljaar 1984-1985, aldus de Sticusa zullen de vijfde klassen van alle lagere scholen op Bonaire kosteloos muziekonderwijs krijgen. Rudy Bedacht hoopt met deze muzikale alfabetisering vele tientallen leerlingen te kunnen opleiden voor het Algemeen Vormend Muziek (AMV) diploma A.

AMIGOE

DINSDAG 23 OKTOBER 1984

Coördinator van buurthuizen loopt stage in Nederland

KRALENDIJK — Aangezien er op Bonaire een herstructurering van alle sociaal-culturele voorzieningen zal gaan plaatsvinden, zal de heer Elvio Cicilia met ingang van 1985 in dienst van het eilandgebied Bonaire belast worden met de coordinatie- werkzaamheden bij de jeugdhuizen en buurt- centra. Cicilia deed dit werk reeds als coordinator buurt- huiswerk in dienst van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB). Elvio Cicilia is nu in de gelegenheid gesteld door de Sticusa om een stage van ongeveer zes maanden te lopen in Nederland. Tijdens deze stageperiode zal Elvio in de gelegenheid worden gesteld zich zoveel mogelijk te oriënteren bij de Nederlandse buurthuizen, Antilliaanse verenigingen en andere instanties. Dat zal dan zowel op operationele als op bestuurlijke werkwijze zijn.

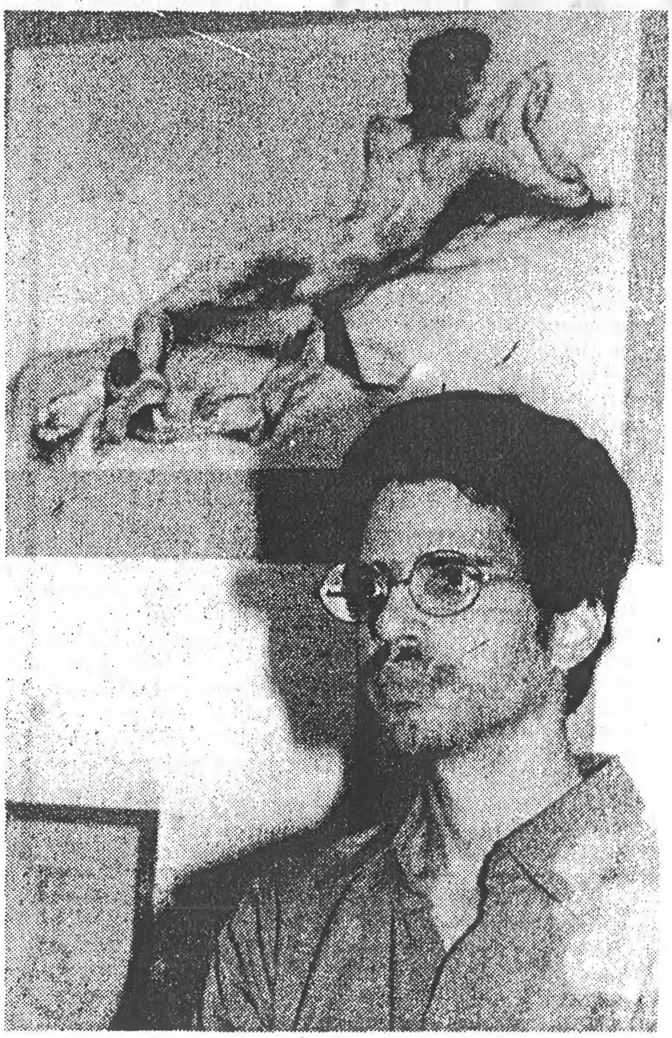
DE-BEURS

MAANDAG 22 OKTOBER 1984

WILLEMSTAD — In Libertas te Scharloo is zaterdagavond de expositie geopend van schilderijen en tekeningen van Kim Daniel Vlaun.

De artist heeft zijn tentoonstelling in drie delen ingericht, te weten: de tijd voordat hij zijn studie begon (1968 - 1975), de periode toen hij op de kunst-akademie te Curacao een opleiding volgde (1975-1977) en de tijd waarin hij zijn kunst-studie volgde te Puerto Rico.

Kim Vlaun zal binnenkort starten met studies aan het Pratt Institute te New York, één van de meest bekende kunst-opleidingen in de wereld.

AMIGOE

MAANDAG 22 OKTOBER 1984

KRALENDIJK — In het bijzijn van een aantal collega schrijvers, de gedeputeerde van Cultuur Franklin Crestian en algemeen adviseur van het BC Jopie Abraham, hield in jeugdhuis Jong Bonaire de schrijfster Anna Thode haar tweede boekje ten doop. Mi Conseho heet de gedichtenbundel van de huisvrouw / schrijfster. Medewerker Max St Jago van de afdeling Cultuur en Opvoeding doopte het geestes-kind van mevrouw Thode met een flinke scheut rum. Het hoofd van de Cultuur afdeling Frans Booi was ceremonie-meester die de diverse sprekers onder wie de voorzitter van het CCB Sandra Salomons inleidde. De gedichtenbundel is tot stand gekomen met medewerking en adviezen van Frans Booi die reeds in het verleden de pasbeginnende schrijfers en schrijfster begeleidde op het pad van de literatuur. Na het officiele gedeelte werd een heildronk uitgebracht op het nieuwe rodukt.

Bij de foto Anna Thode met haar nieuwe gedichtenbundel Mi Conseho (Mijn raad) en het moment van de doop; vlnr voorzitter CCB S. Salomons, Anna Thode, ged Franklin Crestian, hoofd van Cultuur en Opvoeding Frans Booi en tenslotte Max St als doopvader van de nieuwe bundel.

Fraaie folkloristische expositie

Tafereeltjes van rond de eeuwwisseling

GISTEREN, ZONDAGMIDDAG, was het groot feest in het Cultureel Centrum Curaçao aan de Koninginnelaan in Emmastad. Er werd een folkloristische expositie geopend van werken van mevrouw Carmita Henriquez. Tafereeltjes van het Curaçaose leven rond de eeuw- wisseling zijn nu in het CCC te bezichtigen en de tentoonstelling duurt tot en met 3 november aanstaande.

De opening zelf had een bijzonder karakter. Eerst zong de heer Frank Davelaar het volkslied, toen sprak de heer Huisman, voorzitter van het Kinderhuis Hebron. Daarna was er een modeshow. Mevrouw Henriquez had de kleding voor haar poppen ook op ware grootte gemaakt, zodat de aanwezigen een voorproefje kregen met levende "poppen" van wat ze in de expositie- zaal zouden gaan zien. Deze show was heel enig om te zien, ook al omdat er gezellige muziek bij was. Deze muziek werd geheel belangeloos verzorgd door Tipico Santa Rosa. Men had inderdaad het idee bij een feest aanwezig te zijn.

De gezaghebber, de heer Casseres, sprak daarna het openings- woord, waarbij hij wees op de waarde van deze tentoonstelling, die — zoals hij zei — accent geeft aan de historie en aan de identiteit van land en volk. Dat hij in zijn openings- woord een groot compliment uitdeelde aan mevrouw Carmita Henriquez was naar het gevoel van eenieder zeer terecht.

De tentoonstelling zelf laat meer dan 100 poppen zien die soms in groepen, soms individueel iets uitbeelden van het vroegere Curaçaose leven. Er zijn in het totaal 53 tafereeltjes. Het hoogtepunt daarvan wordt naar mijn idee gevormd door het kunukuhuisje met toebehoren. In dat tafereel zijn niet alleen poppen te zien: er zijn twee kunuku- huisjes, een oven, kippen, geiten, varkens, een ezel, een hond. Het landschap waarin de kunuku- huisjes staan, is zo veel mogelijk echt. Alles samen vormt het een enig tafereel.

Op de overige 7 plateau's ziet men poppen in groepjes bij elkaar of individueel. Bijna de hele levens- loop van de mens, van doop tot dood, is zichtbaar gemaakt. Daarnaast zijn er typische figuren zoals de water- draagster, de wasvrouw, de water- verkoper, de houthakker, de visventster, de orgelspeler, de strijkster, de hoedenvlechtster, enz., enz. Er is ook een tambu- groep, een groepje 'straatvegers' (lees gedetineerden), mensen rond het oogst- feest, een dans- orkestje, etc., etc., want er is werkelijk veel te zien en iedereen met een beetje gevoel voor historie zal met plezier naar deze expositie kijken.

Voor deze tentoonstelling is er ook een boekje beschikbaar (in het Papiamentu en in het Nederlands), waarin tekst en uitleg gegeven wordt aan het tentoongestelde en dat vergemakkelijkt het kijken. Het is à raison van f.2,- verkrijgbaar bij de ingang.

Deze folkloristische tentoonstelling is zeer de moeite waard. Iedereen die even tijd heeft, zou zichzelf daarvan moeten gaan overtuigen. Als men ziet, hoe strijkijzers verwarmd werden, dan ontstaat er ongetwijfeld weer een beetje meer respect voor het verleden, voor de eigen voorouders die het moesten stellen zonder het comfort waarvan wij vaak achteloos gebruik maken.

Vooral voor scholen verdient het aanbeveling om deze tentoonstelling te bezoeken. Mocht men daartoe besluiten, dan is het wel raadzaam om vooraf een afspraak te maken met de coördinatrice van deze tentoonstelling, mejuffrouw M. Jiménez (Kinderhuis Hebron, tel.: 81922), want de ruimte van het CCC laat niet toe dat grote groepen tegelijk ontvangen kunnen worden.

Naar verluidt zijn met vele scholen al afspraken gemaakt. Toch kampt men met vervoers- problemen; het budget van 'Cultuur en Opvoeding' schijnt hierin niet te voorzien. Niettemin zou het geweldig zijn, als in het kader van het doorgeven van cultuur, hier een creatieve oplossing voor gevonden zou kunnen worden: een reizende tentoonstelling of een definitieve plaatsing in het museum o.i.d., want het zou jammer zijn als op 3 november alles voorbij zou zijn. De tentoonstelling is eigenlijk een 'must'. De openings- tijden zijn dagelijks van 10.00 tot 17.00 uur en op zondag van 15.00 tot 21.00 uur.

Tenslotte, deze expositie is ook bedoeld als fundraising voor Kinderhuis Hebron. Men kan — om daaraan een bijdrage te leveren — een financiële steun achterlaten in de daartoe bestemde doos in de expositie- ruimte; men kan ook geld overmaken op nummer 909.177 van Maduro's & Curiels Bank t.n.v. Kinderhuis Hebron.

SYBREN PAUL

AMIGOE — MAANDAG 22 OKTOBER 1984

Op inhoud radio- en tv-programma's

Nederland steunt opheffing van voorafgaand toezicht

WILLEMSTAD— De Nederlandse regering staat positief tegenover het initiatiefontwerp afkomstig van de Staten van de Nederlandse Antillen waarin wordt bepaald dat er geen voorafgaand toezicht is op de inhoud van een radio- of televisie uitzending.

Door het initiatief- ontwerp dat enige tijd geleden in de Staten werd behandeld wordt de bestaande discrepantie tussen de geschreven media en de electronische media opgeheven. Voor de geschreven media bestond er immers al lang geen preventieve censuur meer die nog wel van toepassing is op de electronische media.

In een brief aan de voorzitter van de Staten, afkomstig van het kabinet voor Nederlands- Antilliaanse Zaken (KABNA) worden enkele aspecten naar voren gebracht die de Nederlandse regering onder aandacht wil brengen van de Staten.

De regering vraagt zich af wat de interpretatie is van de woorden "voorafgaand toezicht op de inhoud van een radio- of televisie uitzending" en is van mening dat dit nader gespecificeerd moet worden. Indien men namelijk de bestaande voorschriften en regels wil handhaven moet die zin worden uitgelegd als een verbod van "preventieve censuur" waarbij achteraf tegen de nietnakoming van voorwaarden kan worden opgetreden.

Verder stelt de minister van Nederlands Antilliaanse Zaken dat het raadzaam is dat het maken van handels- reclame uitdrukkelijk wordt uigezonderd van de grondwettelijke bescherming van de vrijheid van meningsuiting. De bedoeling hiervan is om de overheid de mogelijkheid te bieden bepaalde vormen van commerciele reclame aan banden te leggen.

Tot slot van het schrijven stelt de minister dat de Nederlandse regering zich afvraagt of het de bedoeling is dat gelijktijdig met de in werking treding van het voorgestelde initiatief ontwerp, eventuele bestaande regelingen die niet meer zouden overeenstemmen met de nieuwe bepaling, worden aangepast. De Nederlandse regering raadt de Staten aan, in verband met de rechtszekerheid, dergelijke bestaande regelingen gelijktijdig met de inwerking treding van het initiatief ontwerp aan te passen.

NEW AGE Wednesday October 24, 1984

FREE ART CLASS O.B.I A
ART GALLERY EXHIBIT

Barbara Joyce, a longtime resident of St. Maarten, will be exhibiting her Collage pictures at the Cafe Royale on Frontstreet, starting October 27th, Saturday, with a grand opening to which the general public is invited.

The collection will be on view for the next two weeks.

Best known as a Television actrees, Miss Joyce has studied at the famous Arts and Crafts Center in California and later took classes in oil painting in New York City.

She opened her own gallery in Mexico and has a one man show in La Jolla, California.

She is an admirer and student of the famous international artist, Romare Beardon, who with his wife, often come to his second home here in St. Maarten.

Miss Joyce will be offering a free cla[illegible] in Collage making every Thursday night at 8 P.M. at the O.B.I.A. Hall on Backstreet.

These classes will start on Nov. 8th and will continue for the next four weeks every Thursday evening.

For those not familiar with Collage, it is the cutting out of illustrations from magazines, colored papers or any other material and combining them to create a new picture.

Come and create your own Art Work.

Those attending class should bring old magazines to cut up and scissors.

This is sponsered by the BAHA'I FAITH.

AMIGOE — DINSDAG 23 OKTOBER 1984

Expositie van Jean Girigorie

WILLEMSTAD— Jean Girigorie's schilderwerken worden door de sectie Cultuur van het eilandgebied Curaçao ten toon gesteld. Deze bekende Antilliaanse kunstenaar heeft al verschillende exposities op zijn naam staan. Onder andere in Haiti, Santo Domingo en New York hebben zijn werken bekendheid verworven. Ook op Curaçao zijn de eerdere werken van Jean Girigorie te zien geweest.

De opening van de expositie vindt plaats op 28 oktober om vijf uur 's middags in Landhuis Bloemhof op Santa Rosa 6.

AMIGOE — WOENSDAG 24 OKTOBER 1984

Installatie cie. standaardisatie papiamentu

WILLEMSTAD—Door minister van Onderwijs Frank Rozendal worden morgen, donderdag 25 oktober de leden geinstalleerd van de "Komishon standarisashon di Papiamentu". Deze commissie is belast met de standaardisatie van Papiamentu en bestaat uit leden van de drie Benedenwindse eilanden.

De installatie vindt plaats in het Curaçao Plaza hotel om zes uur 's middags. Tevens is er dan overhandiging van de lijst van Alejandro "Bibi" Alders en optreden van Enid Hollander, Stanley Cras en Elis Juliana, die elk een voordracht brengen ten ere van het Papiamentu. De daaropvolgende receptie duur tot negen uur.

Amigoe — WOENSDAG 24 OKTOBER 1984

Zakenvaria

NA OVERLEG MET de heer Vance James Jr. — die de afgelopen jaren de commerciële belangen van de Amigoe op Sint Maarten behartigde — is besloten dat Popular Agencies onder leiding van de heer Rein Heere de commerciële belangen van de Amigoe op Sint Maarten gaat behartigen. Afgelopen weekeinde werd de overeenkomst hiervoor gesloten, waarna de heer Heere zorgde dat de Amigoe op zes belangrijke punten van het eiland in losse verkoop is gekomen. Voor een en ander verwijzen wij naar de advertentie in dit blad. Namens de directie van Aruba bracht de heer Jos van der Schoot de heer Vance James dank voor de prettige wijze waarop hij al die jaren de Amigoe- belangen behartigde.

L.B.C. T.V. A FAILURE??

For the past years now Leeward Broadcasting Corporation N.V. has been operating on - St. Maarten.

From its very inception this television-station promised to be a big swing with regards to local news and local involvement.

However the contrary has been portrayed in as much that this television station does not in any way reflect the wishes and aspirations of the people of this island.

Their programs are completely foreign & daily we get half an hour socalled 'local - news', which according to information is censored.

There are many happenings on the island which are never dealt with on LBC tv and we wonder why. We would hate to believe that management of this station couldn't care less- of informing the people of the daily happenings on this island.

We know that the newsreaders on the station and others are doing their utmost to bring as much local news as possible, but due to circumstances beyond their control this - seems not to be possible at all times.

It is therefore our opinion that government should either force LBC tv to go local- or that their license should be taken back.

LBC tv promised the people of this island a socalled 'black box' project, but to date nothing has happened. We have only been hearing many reasons why this project has become impossible.

LBC tv should take an example from our local radio station which is doing everything possible to upgrade their programs and to give the people what the people want.

We do believe that St. Maarten is ripe- for cable tv since what we have is not local We do hope that the cable tv project which - was submitted recently will soon become a reality, then at least we can make a choice of the stations we wish to look at. Since we - do not have a local station, we might as well go foreign completely.

AMIGOE DONDERDAG 25 OKTOBER 1984

!

BIBA KORSOU

DE STICHTING MONUMENTENZORG CURACAO EN MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

nodigen hierbij het Curacaose volk in het algemeen en vooral de bewoners van OTRABANDA uit om aanwezig te zijn bij de aanvang van de uitvoering van het "Vier-Stegen Plan".

Dit wordt de eerste stap naar een algehele vernieuwing van het mooie gedeelte van onze stad dat OTRABANDA wel degelijk is.

Deze eenvoudige plechtigheid zal plaatsvinden op maandag 5 november a.s. om 17.30 uur, bij de Dijksteeg/hoek Schrijnwerkerstraat in het hart van OTRABANDA.

"OTRABANDISTEN", toon door Uw aanwezigheid Uw wil om OTRABANDA te herstellen als het mooie sfeervolle stadsdeel van weleer.

AMIGOE 25/10-84

In Philipsburgs Cultureel centrum

Gelegenheidsgroep brengt Fragments

PHILIPSBURG — Door vier mensen van verschillende oorsprong wordt op zaterdag 27 oktober, donderdag 1, vrijdag 2, zaterdag 3 en zondag 4 november het door de Amerikaanse Murray Schisgal geschreven toneelstuk «Fragments» op de planken gebracht.

Het stuk is een tragi- komedie en handelt over 3 mannen die in één kamer wonen. Hoewel de mannen zeer verschillend van aard zijn en daardoor niet altijd even goed met elkaar overweg kunnen, kunnen zij toch niet buiten elkaar. De verwikkelingen waartoe een dergelijke situatie kan leiden, toont het stuk «Fragments» op de genoemde data.

Twee beroeps- acteurs doen mee, te weten Eugène Bervoets en Ian Velz. De overige 2 acteurs zijn Rob Heil en Beryl Lake. Deze mensen vormen overigens geen bestaande groep, maar brengen voor deze gelegenheid samen een stuk op de planken. «Fragments» zal worden gespeeld in het Cultureel Centrum in de Backstreet te Philipsburg met als aanvangstijd 20.30 uur. De toegangs- prijs is voor zaterdag 27 oktober hoger. Op die avond is namelijk de gala- première met champagne en hapjes. Kaarten kunnen van tevoren worden gekocht bij de Philipsburg Jubilee Library en bij de boekenzaak in Plaza 21 (Backstreet).

AMIGOE
VRIJDAG 26 OKTOBER 1984

Bij installatie standaardiserings- commissie

Rozendal onderstreept belang van hechte culturele banden

WILLEMSTAD— "Zolang de belangrijkste culturele basis —dat is de gezamenlijke taal— er is, blijft elke vorm van politieke samenwerking mogelijk. Misschien zijn politieke fouten die tot nu toe gemaakt zijn zelfs te wijten aan het feit dat niet genoeg gewerkt is aan het hechter maken van de culturele banden". Zo stelde minister van Onderwijs Frank Rozendal tijdens de installatie van de commissie Standaardisering van Papiamentu.

De commissie bestaat uit een dertigtal leden van alle drie de Benedenwindse eilanden en werkt samen met de ILA (Instituto Lingwístiko Antiano van het Departement van Onderwjs) aan de planificatie en normalisatie van papiamentu.

De eerste stap in dat proces is officialisering van het gebruik van papiamentu en het engels naast het nederlands. Reeds is een wets- ontwerp hiertoe opgesteld, dat drie jaar in voorbereiding was en nu bij de Raad van Advies ligt. De minister zei te verwachten dat de wet in de eerste helft van 1985 klaar is.

Standaardisering is de tweede stap in dit proces. Na twee jaar voorbereiding werd een besluit hiertoe aangenomen. De volgende stap is het oprichten van een "bank" waar alle informatie over papiamentu vergaard en bewaard wordt. Deze informatie bereikt het publiek in de vorm van een of meer verklarende woordenboeken. De vierde stap is standaardisering van de grammatica van het papiamentu en de vertaling en aanpassing van legale en semi- legale teksten, zowel lokale als internationale.

Opdat er sprake kan zijn van een algehele normalisering moeten alle linguistische inspanningen vergezeld gaan van het scheppen van een lectuur- en literatuur- fonds, zei minister Rozendal. "In de laatste tien jaar is meer voor het papiamentu gedaan dan in de vier of vijf eeuwen van het bestaan van die taal", zei hij. De aanvankelijke inspanningen ontsprongen echter veelal alleen uit goede wil en niet uit een goed- gepland beleid. Daarom heeft zich meer emotie en politiek in het proces gemengd dan nodig was, meende Rozendal.

Uiteindelijk woedde de strijd uit op het ontstaan van verschillende schrijfvormen. Met het voordeel dat Curaçao verder kon werken aan het voorbereiden van een schrijfwijze voor het papiamentu. Na de strijd om de schrijfwijze was men "bek-af", zei Rozendal, en met het besef dat de schrijfwijze alleen niet voldoende is, dat er continuiteit moet komen in het beleid met betrekking tot het papiamentu en wel met wetenschappelijke bijstand.

Terwijl hij van de ene kant, als minister van Herstrukturering van de Antillen van Vijf actief, werkt aan desintegratie van de Antillen, heeft hij aan de andere kant een commissie moeten installeren die zich vooral bezig houdt met het bereiken van een uniforme schrijfwijze van bepaalde woorden op de drie Benedenwindse eilanden. De commissie bestaat uit:

Subcommissie Aruba: Frank Booi, Rudy Frank, Richard Harms, Digna Laclé, Julio Maduro, Jossy Mansur, Ernesto Rosenstand, Ramon Todd Dandaré en Gregorio (Ito) Tromp.

Subcommissie Bonaire: Franklin Antoin, Frans Booi, Crispina Cicilia- Janga, Cecilia Everts- Goeloe, Carlos Nicolaas en George Thodé.

Subcommissie Curaçao: Lucille Berry- Haseth, Stanley Cras, Martha Dijkhof, Frank Elstak, May Henriquez- Alvarez, Anthony Jean Pierre, Silvio Jonis, Sidney Joubert, Elis Juliana, Enrique Muller, Charles do Rego en Guillermo Rosario. Het voorzitterschap is door de directeur van het departement van Onderwijs, drs Rudy Naaldijk overgegeven in handen van drs Frank Martinus, terwi l Eithel Martis als secretaris fungeert.

WILLEMSTAD— In de Penthouse van het Curaçao Plaza hotel werd gisteravond de "Komishon pa Standarisashon di Papiamentu" (KSP) geinstalleerd. De commissie bestaat uit dertig vertegenwoordigers van de respectieve Benedenwindse eilanden. De installatie vond plaats door minister van Onderwijs Frank Rozendal.

Tevens overhandigde de minister een plakkaat aan de heer Alejandro "Bibi" Alders, die een lijst van 15.000 woorden in Papiamentu samenstelde, verga[...] door de dienst Onderwijs en C[...]tuur op Aruba. De avond werd opgeluisterd met voordrachten van Stanley Cras, Elis Juliana en Enid Hollander.

Amigoe
VRIJDAG 26 OKTOBER 1984

Mevrouw drs F.M. BERNADINA, die in Utrecht culturele antropologie heeft gestudeerd zal in het kader van het onderzoeksprogramma "ideologische systemen", onder leiding van prof dr H.U.E. Thoden van Velzen van de Rijksuniversiteit te Utrecht van 15 oktober tot 15 januari op Curaçao een onderzoek uitvoeren naar de struktuur en het funktioneren van montamentu als inheems religieuze beweging.

*****

INSTALLATIE TAAL-COMMISSIE DOOR MINISTER ROZENDAL

WILLEMSTAD - In zijn toespraak eergisteren in het "Penthouse" van het Curaçao Plaza Hotel ter gelegenheid van de officiele installatie van de "Commissie Standaardisering v/h Papiaments", zei de Minister van Onderwijs & Cultuur van de Nederlandse Antillen, de heer Frank Rozendal, dat ondanks het feit dat Aruba reeds in een vroeg stadium begonnen was te werken aan de concretisering van een eigen ortografie van de papiamentse taal, het Curaçao was geweest dat het eerste initiatief had genomen om concrete stappen te nemen teneinde het papiaments in het onderwijs in te voeren.

Veel lof had de Antilliaanse bewindsman voor het baanbrekend werk dat verricht werd door de "Instituto Lingwistiko Antiano" (ILA), een instelling die door de Centrale Regering in het leven was geroepen teneinde haar bij te staan bij de algehele "planificatie" en "normalisatie" van de papiamentse taal. Dat proces voltrok zich in vier 'fasen'.

Tijdens de eerste fase voltrok zich de "officialisering" van het gebruik van de papiamentse - en de engelse taal naast het nederlands. Bij de Raad van Advies (R.v.A.) ligt momenteel een wetsontwerp dat nog in behandeling dient te worden genomen en waarbij aan alle wettelijke discriminatie van de papiamentse taal een eind gemaakt dient te worden. "Wij hopen dat in de eerste helft van het jaar 1985 dit ontwerp van wet kracht van wet krijgt", zei de Antilliaanse bewindsman.

De tweede stap in dit proces is de "standaardisering" van het papiaments. In februari dit jaar werd voor de realisering hiervan een besluit genomen, nadat men twee jaren op de voorbereiding ervan had gewerkt. De volgende stap zal de oprichting zijn van een zogeheten "archiefbank" waar allerlei informatie over de papiamentse taal bewaard zal worden. Het is de bedoeling dat de bevolking over deze informatie zal kunnen beschikken in de vorm van "verklarende woordenboeken". Als vierde stap kan genoemd worden de "standaardisering" van de grammatica van het papiaments en de vertaling en aanpassing van legale en semi-legale taalteksten, zowel op het lokale als op het internationale vlak.

De Minister van Onderwijs & Cultuur zei vervolgens, dat alle taalkundige inspanningen gepaard moeten gaan met het in het leven roepen van een lectuur- en literatuurfonds, aangezien er anders geen sprake kan zijn van een algehele normalisering. Volgens de Antilliaanse bewindsman is in het afgelopen decennium meer voor de papiamentse taal gedaan dan in de vier of vijf eeuwen van het bestaan van die taal. "De inspanningen die vroeger werden gedaan", zo vervolgde de heer Frank Rozendal, "sproten echter veelal alleen voort uit goede wil en niet uit een goed gepland taalbeleid. Vandaar dat deze inspanningen vergezeld gingen van een grotere dosis "politieke emotie" dan normaal nodig was", aldus tot slot de Antilliaanse Minister van Onderwijs.

Aansluiting bij ''Memo bank''

Actieplan op Antillen voor behoud culturele geschiedenis

WILLEMSTAD— Via een actieplan waarbij alle eilanden van de Nederlanse Antillen, privé instanties en personene betrokken zijn, wil het Antropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen (AAIA) tot een samenwerking komen om een systematischer werkwijze te bereiken. Hiermee wil men voorkomen dat belangrijke gegevens over ons verleden verloren gaan.

In een persbericht van de Regerings Voorlichtings dienst (RVD) wordt opgemerkt dat men op de Antillen doorgaans langs elkaar heenwerkt bij het verzamelen van gegevens over de orale geschiedenis en traditie. Dit heeft tot gevolg dat bepaalde onderwerpen nauwelijks of geen aandacht krijgen.

Mevrouw Allen, die sinds enige jaren werkzaam is bij het AAIA heeft onlangs de Antillen op een seminar op Jamaica vertegenwoordigd. Tijdens dit seminar, dat was georganiseerd door de "Jamaica Memory Bank" en gefinancierd was door de UNESCO heeft men besloten een "Caribbean Memory Bank" op te richten. Voor de realisering hiervan is een "steering commitee" opgericht waarin mevrouw Allen namens de Nederlandse Antillen zitting heeft.

Met deze commissie wil men in de verschillende aangesloten landen komen tot een aanvang van de studies van de orale geschiedenis en traditie en een centrale aanpak voor de verwerking van de gegevens. Het ligt in de bedoeling, aldus het persbericht, om ook andere Caribische landen te benaderen om lid te worden van dit committee.

De "Jamaica Memory Bank" heeft gedurende de afgelopen drie jaar veel werk verzet op het gebied van de orale geschiedenis en traditie van Jamaica. Verscheidene Caribische landen hebben met interesse deze ontwikkeling gevolgd. Te meer als men zich realiseert de de culturele geschiedenis van het Caribsch gebied grotendeels ongeschreven is en mondeling van generatie op generatie wordt overgebracht. De Unesco heeft interesse getoond en zorgt thans voor financiele steun en "know- how" voor de voortzetting van de "Jamaica Memory Bank". Andere Caribische landen, waaronder de Nederlandse Antillen, kunnen eventueel de UNESCO benaderen voor financiele en technische hulp bij de opzet van een eigen "Memory Bank".

Op 14 december zal RADIO STATIA (PJE- 3) op Sint Eustatius officieël de lucht ingaan. Binnenkort zal er gestart worden met de eerste test- uitzendingen. Op de foto ligt op de achtergrond de 215 voet hoge zendmast, die een dezer dagen op gezet zal worden.

Antropologe mevr. dr. R.M. Allen:

ANTILLIAANSE NEEMT DEEL AAN OPRICHTING CARIBBEAN MEMORY BANK

WILLEMSTAD - In de week van 8 tot en met 12 oktober heeft mevr. drs. R.M. Allen op uitnodiging van de "Jamaica Memory Bank", de Antillen op een seminar te Kingston, Jamaica, vertegenwoordigd. Mevr. Allen is sinds enkele jaren werkzaam bij het Archeologisch/Antropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen (AAINA) en houdt zich o.a. bezig met de studie van de orale geschiedenis en traditie. Dit seminar, welk een initiatief is van de Jamaica Memory Bank is door de UNESCO gefinancierd en heeft tot doel de oprichting van de "Caribbean Memory Bank".

Voor de realisering hiervan is een "steering committee" opgericht waarin mevr. Allen voor de Nederlandse Antillen zitting heeft, tezamen met vertegenwoordigers van o.a. Dominica, de Cayman Islands, Trinidad en Tobago, Guyana en Jamaica. Met dit steering committee wil men in deze landen komen tot een aanvang van de studies van de orale geschiedenis en traditie en een centrale aanpak voor de verwerking van de gegevens. Het ligt in de bedoeling ook andere Caribische landen te benaderen om lid te worden van dit committee.

De "Jamaica Memory Bank", die onder de Minister-President resorteert, is een organisatie die bestaat uit vertegenwoordigers van o.a. "de Division of Culture", de "National Council of the Aged", de massamedia, wetenschappelijke instellingen en vrijwilligers uit alle distrikten van Jamaica. Ze is in 1981 opgericht met het doel gegevens van de orale geschiedenis en traditie van Jamaica op systematische wijze te verzamelen, te verwerken en te dokumenteren.

Veel werk verzet

Gedurende de afgelopen drie jaar heeft de "Jamaica Memory Bank" veel werk op dit gebied verzet. Verscheidene Caribische landen hebben met interesse deze ontwikkeling gevolgd. Te meer als men zich realiseert dat de cultuurgeschiedenis van het Caribisch Gebied grotendeels ongeschreven is en mondeling van generatie op generatie wordt overgedragen. De UNESCO heeft interesse getoond en zorgt thans voor financiele steun en "know-how" voor de voortzetting van de Jamaica Memory Bank. Andere Caribische landen waaronder ook de Nederlandse Antillen kunnen eventueel de UNESCO benaderen voor financiele en technische hulp bij de opzet van een eigen "memory bank".

Op de Antillen werkt men doorgaans langs elkaar heen bij het verzamelen van gegevens over de orale geschiedenis en traditie, met het gevolg dat bepaalde onderwerpen nauwelijks of geen aandacht krijgen.

Via een aktieplan, waarbij alle eilanden van de Nederlandse Antillen, privé instanties en personen betrokken zijn, wil het AAINA een samenwerking bewerkstelligen om een systematischer werkwijze te bereiken teneinde te voorkomen dat belangrijke gegevens over ons verleden verloren gaan.

AMIGOE
ZATERDAG 27 OKTOBER 1984

Oud skelet opgegraven

NOORD — De gebroeders Vissers Boekhoudt vonden onder een rotsblok te Pos Chiquito enige overblijfselen van een menselijk skelet. Drs Boerstra is momenteel bezig met een onderzoek op deze beenderen.

De gebroeders Boekhoudt waren van plan om te gaan vissen en besloten onder een rotsblok op het daglicht te wachten toen zij de beenderen zagen. Ze besloten te graven en haalden de rest van de beenderen eruit. In eerste instantie dacht men dat het om een niet te oud geraamte ging maar drs. Boerstra van de Archeologie stelde vast dat het heel oude overblijfselen waren. Het waren beenderen / gedeelten van een voet en de schedel. Drs Boerstra zal nagaan of dit skelet afkomstig is uit de indianenperiode.

uit: „de Filmkrant nov. 1984

Half november beleeft een zeer bijzondere Antiliaans-Nederlands-Amerikaanse co-produktie z'n première:

DESIREE, DUTCH BLACK CINEMA

geregisseerd door Felix de Rooy naar een scenario van en geproduceerd door Norman de Palm. De Rooy werd geboren op Curaçao, studeerde schilderen en grafiek aan de Vrije Academie in Den Haag en film- en televisieregie aan de New York University. Norman de Palm komt van Aruba; hij studeerde klinische psychologie in Nijmegen, waarna hij onder meer acteerde, korte verhalen en theaterstukken schreef. Samen vormen ze het hart van 'Cosmic Illusion', een internationaal collectief van kunstenaars, dat De Rooy in 1976 oprichtte en dat zich bezig houdt met beeldende kunst, theater en film.

DESIREE werd in 1982 in New York gedraaid als De Rooy's eindexamenfilm aan de filmschool van de N.Y. University, waarvan Nederlandse filmliefhebbers zich sinds begin dit jaar *Spike Lee* zullen herinneren als regisseur van JOE'S BED-STUY BARBERSHOP,' eveneens een examenfilm. Voor die film deed De Rooy art direction, terwijl Lee bij DESIREE als assistent geluidsman op de crew-list vermeld staat. De film werd overigens gedraaid met een geheel zwarte crew, nadat al spoedig na de start van de opnamen de paar blanke technici bedreigd werden door elkaar bestrijdende gangs in het vervallen East New York, waar DESIREE in 31 dagen werd opgenomen.

Met een ruw gemonteerde versie vertrokken De Rooy en De Palm vervolgens naar Nederland, waar met steun van onder andere het Nederlandse Filmfonds door cutter Edgar Burcksen een definitieve versie van DESIREE in elkaar werd gezet. Tot zover de bijzondere gang van een filmproduktie.

Binnenwereld

DESIREE is een film over religie en seksualiteit, over opvoeding en schuld. De Amerikaanse actrice *Marian Rolle* speelt de titelrol van een zwarte vrouw, die totaal aan de rand van de samenleving is beland. In de openingsbeelden loopt ze over straat met een kartonnen doos in haar handen. Ze praat ertegen, alsof haar kind – Joycie – erin ligt. Thuisgekomen maakt ze eten voor de baby klaar, wat vervolgens in de doos wordt gekieperd.

Via flash backs wordt je als kijker langzamerhand duidelijk wat de achtergronden zijn van deze vrouw, die uiteindelijk een afschuwelijke daad zal voltrekken. In die terugblikken wordt een beeld geschetst van haar jeugd bij haar tamelijk losbollige moeder, van haar relatie met Freddy, van haar 'redding' door de 'Church of the True Confessors' en van haar baantje als werkster bij de rijke blanke mevrouw. De film richt zich op de binnenwereld van Desiree, wat geaccentueerd wordt doordat vrijwel alle scènes zich in interieurs afspelen. Vooral het huis waarin Desiree woont speelt daarbij een belangrijke rol.

Scenarioschrijver De Palm vond de aanleiding voor zijn theater- en filmversie van DESIREE in een kort berichtje in een New Yorkse krant op Nieuwjaarsdag 1980. Daarin werd melding gemaakt van de vondst van een vrouw, die een vreselijke daad had gepleegd. Vanuit zijn ervaringen als klinisch-psycholoog begon hij motieven te ontwikkelen, die deze vrouw mogelijk tot haar daad hadden gebracht. Met DESIREE bouwde hij een sterk betoog op over een vrouw, die de greep op haar eigen lot kwijt is geraakt, terechtkomt in een neerwaartse spiraal en absoluut niet meer in staat is het tij te keren. Twee soorten van gevoelens strijden daarbij met elkaar. Enerzijds zijn dat haar religieuze ervaringen, die ze beleeft in de kleine sekte van Father Siego. Anderzijds is dat haar liefde voor Freddy, bij wie ze ook seksueel bevrediging vindt. Het laatste strijdt echter met de regels van de sekte, die seksuele contacten met 'niet-uitverkorenen' verbieden, zoals de in religieus opzicht zeer cynische Freddy.

Door haar zwangerschap raakt Desiree niet alleen Freddy kwijt, maar volgt ook een tijdelijke verbanning uit de sekte. Als ze na de geboorte haar werk verliest, is Desiree – inmiddels al een psychisch wrak – totaal aan zichzelf overgelaten. In haar wanhoop en schuldgevoel ziet ze nog maar een mogelijkheid om het kwaad, de zonde en de duivel, uit haar leven te bannen.

Black cinema

Qua benadering en uitvoering doet DESIREE sterk denken aan fims van zwarte Amerikaanse cineasten als *Charles Burnett* (KILLER OF SHEEP) en *Billy Woodberry* (BLESS THEIR LITTLE HEARTS). Ook deze films nemen de marginaliteit van grote groepen mensen in de

Amerikaanse samenleving als een min of meer bekend verondersteld gegeven, waarvoor wollige sociologische en economische verklaringen geen soelaas meer bieden. De films treffen in zo'n situatie mensen aan die proberen ondanks alles zichzelf nog overeind te houden. Als DESIREE levert dat doorgaans weinig vrolijke films op, hoewel het knokken van de belangrijkste personages voor *zelfrespect* een positief element is. Ook Desiree weet wat ze wil, maar zoals al gezegd: een groot aantal innerlijke en uiterlijke omstandigheden zijn zodanig *tégen* haar, dat ze niet anders meer kan dan een radicale uitweg zoeken. Zorgvuldig alle voor de hand liggende valkuilen vermijdend is DESIREE een sterk gefilmd psychologisch portret geworden. Een 'kleine' film, die het waard is om door een groot publiek gezien te worden.

Jan Heijs

DESIREE
Nederland/USA/Ned. Antillen, 1982-84.
Produktie: Cosmic Illusion. **Regie**: Felix de Rooy. **Scenario**: Norman Ph. de Palm. **Camera**: Ernest Dicrenson. **Montage**: Edgar Burcksen, Jacques Marcus. **Geluid**: Gil Kraus, Anne Rodgers. **Muziek**: Ronald Snijders. **Met**: Marian Rolle, Dan Strayhorn, Cynthia Belgrave e.v.a. Kleur. 90 minuten. **Distributie**: The Movies.

